

Náš List

Neodvisno politično glasilo za Slovence

Izhaja vsak petek, ako je ta dan praznik pa dan poprej. Velja za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrť leta 2 K. — Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istočasno vposiane naročnine se ne ozira. — Posamezne številke po trafikah po 10 v. Pošilja se tudi „Slov. Gospodinja“ posebej.

Z mesečno prilogo
Slovenska Gospodinja

Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Uredništvo „Nasęga Lista“ v Ljubljani. Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo je v Kamniku, kamor naj se izvoli pošiljati naročnino in reklamacije. — Oglasi se računajo trisťopna petit-vrsta po 12, 10 in 8 vin. za 1-, 2- oz. 3krat. za večkrat izdatno znižane cene.

Vsebina: Naprednjaki, pozor! — „Kulturno delo“ S. L. S. pred kritiko na Dunaju. — Politični pregled. — Štajersko: Razno. — Koroško: Razno. — Primorsko: Razno. — Kranjsko: Razno. — Raznoterosti. — Listnica.
Podlistek: Zenica v očesu.

Naprednjaki, pozor!

VI. splošno avstrijski katoliški shod na Dunaju je bil posebno zanimiv za avstrijske napredne stranke, saj so tukaj videle in slišale, da se klerikalna povodenj, ki podira že vse jezove, še ne misli ustaviti. Klerikalci so na tem shodu javno in jasno povedali svoje namene ter so razkrili svoj program brez vsakega srama in brez najmanjše bojazni.

Prince Lichtenstein je dejal, da kršč. socialistom še nista dovolj dva ministra — dr. Ebenhoch in dr. Gesmann —, nego da jih hočejo še več; dr. Lueger, glavar vseh avstrijskih klerikalcev, pa je dejal, da se hočejo polastiti kršč. socialisti vsega šolstva v državi, zlasti pa vseh avstrijskih vseučilišč. Dejal je, da klerikalna armada ne bo mirovala v svojem boju dotlej, da se izroči šolstvo onim, ki so znanost prvi začeli gojiti, t. j. duhovščini. Z avstrijskih univerz se morajo pomesti vsi svobodomiselnih znanstveniki in učenjaki ter se morajo nadomestiti s katoliškimi profesorji odločno klerikalnih načel. Nadškof Gruscha pa je klical k slogi vse katoličane brez ozira na narodnost, ki je v bodočem velikem boju brez pomena.

Tako se je govorilo na Dunaju prav istega leta, ko se je bil vršil v Pragi kongres Svobodne misli! Klerikalci so dosegli pri volitvah za drž. zbor po vsej Avstriji velike uspehe. Ti uspehi jim dajejo poguma, da so danes že smelejši in še pohlepnejši ter da hočejo centralno vlado povsem poklerikaliti. Priboriti si hočejo popolno nadvlado v državi. Ker so pa kršč.

čanski socialisti obenem tudi zagrizeni Nemci, jim bode boj olajšan. Kdor pozna duh, ki veje na dunajskem dvoru, se temu ne bo nič čudil. Kakšnih načel je sam prestolonaslednik, je pač občeznano! — Zanimivo je, da se vzlic takim govorom dr. Luegerja in tovarišev odsek nemške dvanajstorice ni razbil, nego da obstoja še nadalje zveza nemških strank v našem parlamentu. Druži jih pač skupno nemško sovražstvo proti Slovanom in skupni pohlep po nadvladi v državi. Narodno nemško načelo jih združuje in versko ali kulturno naziranje jim je postranske važnosti. Tu vidimo, da je med Nemci povsem mogoče tisto, kar je med Jugoslovani nemogoče! Narodno slovansko načelo dr. Šusteršiču in tovarišem ne zadošča za skupen jugoslovanski klub, kar nam je povsem umljivo, ako smo gledali dr. Šusteršiča, dr. Iv. E. Kreka in F. Povšeta igrati na VI. katol. shodu na Dunaju ob dr. Luegerjevi strani važne vloge. Kjer gre proti svobodni vedi in za poklerikaljenje države, tam so seveda vedno poleg tudi slovenski klerikalci. Ne ženira jih prav nič, da so nemški klerikalci Slovanom sovražni in krivični, saj družijo dr. Šusteršiča & Comp. verska načela in sovražnost proti svobodni kulturi z dr. Luegerjem & Comp. Klerikalizem je dr. Šusteršiču svetejša in močnejša vez, kakor slovenska kri in materinski jezik! Tako so naši slovenski klerikalci del ogromne avstrijske klerikalne armade. Tega slovenski naprednjaki ne smejo pozabljati in zato naših klerikalcev ne smejo podcenjati.

Po naši sodbi naša država že dolgo ni bila v toliki nevarnosti, da pade kakor zrelo jabolko v naročje klerikalizma. Kršč. socialni drž. posl. Steiner je dne 19. t. m. v Döblingu pri Dunaju na vsa usta povedal, da bodo delali klerikalci potem, ko se sprejme nagodba, z vso silo na to, da dobe še druga ministrska mesta,

v prvi vrsti pa naučno ministrstvo. Že danes je javna tajnost, da je klerikalni minister poljedelstva dr. Ebenhoch resen kandidat za naučnega ministra, kajti dnevi Marchetovega ministrovanja so šteti. Marchet je brez mandata in brez stranke v kabinetu ter se je vzdržal le s tem, da ga je cesar imenoval članom gosposke zbornice. Minister Marchet pojde že v kratkem v pokoj in sledil mu bo dr. Ebenhoch ali pa vseučilišni profesor cerkvenega prava vitez Hussarek z dunajske univerze. Vsi klerikalci v avstrij. parlamentu skupaj brez ozira na svojo narodnost delujejo zdaj na to, da postane naučni minister klerikalec in potem se začne takoj boj, ki so ga toli zmagovito naznanili že Lueger, Lichtenstein, škof Gruscha in Steiner. In ta boj bo uspešen, če se napredni drž. poslanci vseh strank in narodnosti ne bodo znali po zgledu klerikalcev združiti v močno falango. Bojimo se pa, da se ne bodo!

Kaj čaka potem naše šolstvo in učiteljstvo na Slovenskem, si lahko že danes mislimo. Kakšen bo napredek sloven. kulture, ko zavlada klerikalna stranka povsem v deželnem zboru in v dežel. šolskem svetu, to leži na dlani.

Bližajo se deželnozborske volitve, a slovenski naprednjaki si leže v laseh! Mesto da bi se slovenski naprednjaki vseh smeri združili solidarno v silno vojsko za svobodo in napredek, vidimo vsak dan, kako naprednjak pobija naprednjaka, kako en slovenski napredni list hujska proti tovarišu in blati istotako napreden list, ako se slučajno tiska v drugi tiskarni! Povsod osebnosti, smešne malenkosti, ljubosumnosti, zavist, — a načela, program, narod se prezirajo. Naši klerikalci imajo vzlic vsem svojim napakam vsaj eno veliko in pametno, lepo lastnost: klerikalci so složni, podpirajo drug drugega, prikrivajo svoje napake

Zenica v očesu.

Obraz. — Vladimir Levstik.

Teta, stara devica in po svoji pobožnosti sloveča gospodična Marička Cofova se je bila oglasila v družini sprevednika Laha k popoldanski kavi.

Njega ni bilo doma; tisto uro se je vozil nekod med Trstom in Postojno. Gospa Lahova je sedela s sestro za mizo, osemletni Pavle je pa pri oknu računal na ploščici, da je bila vsa izba polna škripanja.

Zima se je bližala in navzlic temu, da je bilo jedva par minut čez pet, je prihajalo mrabno. Rdečilo se je nebo nad strehami in luč, ki je padala skozi bele zavese, je medlela. Gorko je bilo in udobno, veselo je prasketalo v železni peči.

„Dolgo ni danes Herme,“ se je domislila teta, ko sta obrali vse znanke in znanee, kolikor jih je bilo na svetu.

„Pride, vsak trenotek pride,“ je dejala gospa Lahova. „Včasih se malo pomudi v cerkvi, tudi s prijateljicami rada pokramlja. Dobro dete

je Herma, veselje imam z njo, nikdar še ni prizadela žalosti.“

Blaženo se je nasmehnila, ko je izrekla hčerino ime, zakaj, čuda gosposko se ji je slišalo, brala ga je bila v romanu o princesah in groficah, in prav zato ga je bila izbrala.

„Res, res . . .“ Sestra je prikimala z glavo. „Kadar pogledam njo, mi je vselej žal, da me ni Bog obtežil z jarmom zakona.“

„Zahvali ga s povzdignjenimi rokami: tega bi bilo treba, da bi se še ti ubijala z možem pijancem, kakor se moram jaz. Povem ti, ako ne bi imela hčere, že davno bi ga ne prenašala več; ona mi je edina tolažba . . .“ Glas gospe Lahove je postal ginjen, kadarkoli je vedela, da se spodobi. „Tale trdibučnik mi je tako samo v jezo in v nevoljo; najslabše se menda uči v vsem razredu.“

Pavletu se je užalilo, zakaj priden deček je bil. Globlje je sklonil glavo, slišalo se je, da požira jok.

„Le poglej, kako na široko mu stoje ušesa!“ je dodala mati srdito. To je bila njena glavna bolečina: nikoli ni mogla razumeti, kako more imeti lepa mati — in takšna je bila po

svojem mnenju — imeti toli grdega otroka in lepa sestra toli grdega brata.

„Ampak ti,“ je povzela Marička Cofova, ki se ji je mali zasmilil. „Le glej!“ In začela je govoriti tiše. „Izkušnjave love človeka pri vsakem koraku, zlodej nikdar ne miruje. Tvoja dekle je zdaj ravno v tistih letih, ko moški nas ženske najbolj zasledujejo. Saj veš, kako so hodili za teboj, ko je bilo tudi tebi sedemnajst let. In za menoj — ah, Bog!“

Sama pri sebi je hranila iz te dobe zelo prijeten spomin.

„Pavle, pojdi v kuhinjo, zakuri in pristavi vodo v velikem modrem loncu! In glej, da ničesar ne zažgeš ali ne razliješ!“ je velela gospa Lahova, da bi se mali ne pohujšal. Ubogal je deček in je šel.

„Prav govoriš,“ je dejala, „to je edino, kar me skrbi. Ženske smo pravzaprav slaba bitja . . . Trenotki prihajajo, ko se kar nič ni čuditi, če nas vjame greh v svoje mreže. Gorje mi, če bi prišlo s Hermo na tak način! In to ti povem, da pazim nanjo, kakor na zenico v svojem očesu. Kakor na zenico v očesu. In vzroka imam dovolj . . .“

„Tako?“ je zategnila teta Cofova in skozi polumrak so se radovedno zasvetile njene sive oči.

vrat nadzornik in šolsko oblastvo; če pa otroke silite v šolo ter naznanjate zanikarne starše okraj. šol. svetom ozir. glavarstvom, pa delate proti ministru dr. Ebenhochu, in kmet vas bo črtil še bolj. Minister dr. Ebenhoch odločno zavrača napad na kmetijstvo, da je toliko brezvestno, da svojim lastnim otrokom otežuje napredek v življenju, ker zahteva olajšavo šolskega obiska, da so vsled tega kmečki otroci neomikani itd. Res se zahteva posebno v alpskih deželah olajšanje šolskega obiska in pol-dnevni pouk, a vzrok temu je, — je dejal dr. Eb. — da kmet rabi svoje otroke v gotovi starosti že za nekatera kmetijska dela in so šole večkrat tako oddaljene, da ne morejo ostati otroci cel dan v šoli. Poleg tega pa je kmet v sedanjem pomanjkanju kapitala in delavskih moči pri obdelovanju svojega posestva v resnici navezan le nase in na svoje otroke. Tako sta si torej klerikalni poljedelski minister in napredni naučni minister v laseh! Zato ni čudno, da se hočejo kršč. socialci polastiti še naučnega ministrstva. Potem bodo dajali kmetom glede šole popolno potuho in moč klerikalizma bo še večja. No, to so sicer danes šele želje, ki pa se morejo kmalu izpremeniti v dejstvo, ako napredne stranke ne bodo složne!

Madjarska vlada ne more drugače udušiti hrvatsko-srbske obstrukcije v parlamentu, kakor da je izdelala zakon, ki jo pooblašča vse točke nagodbe združiti v en sam paragraf. To je nasilstvo najgrše vrste, uboj parlamentarizma, začetek absolutizma. Celo madjarske stranke uvidevajo to brutalizovanje vseh parlamentarnih pravic poslancev in pooblastilni zakon bode bržčas začetek konca Wekerlovega kabineta.

Za germanizacijo Poljakov zahteva pruska vlada zopet 300 milijonov. Knez kancelar Bülow je 26. t. m. v parlamentu javno priznal popoln fiasko dosedanje germanizacije Poljakov v Poznanju in Zah. Prusiji. Kolonialna pruska politika je donesla silne blamaže. Poljaki so pridobili v 11 letih 100.000 hektarjev nemškega sveta. L. 1905/6 so Nemci pridobili 3421 ha poljskega ozemlja, Poljaki pa nemškega sveta 26.171 ha. Svoj svet prodajajo Nemcem le nemški veleposestniki, Poljaki pa svojega drže in množe. Bülow je dejal, da bo v 20 letih zmaga Poljakov popolna, če pojde tako dalje. „V obrambo nemštva“ je torej treba fond za kolonizacijo napolniti z novimi 300 milijoni. No, pa še ni gotovo, če jih vlada dobi. V opoziciji so ne le Poljaki, nego tudi Nemci.

Razmere v Črnigori so postale neznosne. Najodličnejše opozicijonke, bivše ministre, najvišje uradnike, prve veljake mečejo v okovih v ječo in zaprli so celo brata kneginje Milene. Vse dolži teroristična vlada, da so zarotniki proti dinastiji. „Zaroto“ so baje skovali Srbi v kraljevini, a Srbi to taje. Da pa je dala vlada povod za zaroto, tega ne prereka nihče.

Kriza na Portugalskem. Na Portugalskem silno vre. Vlada postopa diktatorsko, absolutistično; zaprla je 20 polit. klubov, zatrla je celo vrsto časopisov, odpravila svobodo zborovanja in cenzura ovira celo gledališča. Zapravljeni kralj je sovražen od vseh naprednjakov in govori se, da bo moral odstopiti.

Štajersko.

Štajerski Slovenci in obstrukcija v državnem zboru. „Narodni List“ v Celju piše: Govori se, da bode morebiti jugoslovanski klub, v katerem so štajerski poslanci Ploj, Roblek in Ježovnik, pričel obstrukcijo zoper nagodbo z Ogrsko, to se pravi, da bodo ti poslanci poskusili delati na to, da se ta nagodba ne bode mogla skleniti v državnem zboru. Štajerska slovenska javnost bode po ogromni večini ta korak naših poslancev z veseljem pozdravila. Zakaj? Ker nam nagodba z Ogrji z gospodarskega stališča prav nič ne ponuja, da bi se ogrevali zanj. S političnega stališča pa z naše strani govorijo vsi vzroki zoper nagodbo. Edini razlog, ki kranjske Slovence nagiba k sprejetju nagodbe, namreč belokranjska železnica temne bodočnosti,

niti za Kranjce ne sme biti povod k navdušenju za nagodbo, za Štajerce pa tem manj. Če bo to železnico vojna uprava zahtevala, zidala se bo, naj Slovenci glasujejo pri nagodbi kakorkoli in naj se nagodbeni predlog sprejme ali ne. To prepričanje imamo z ozirom na stališče, katero je v ti zadevi v Budimpešti zavzel Wekerle. Politični razlogi pa Slovincem naravnost ukazujejo ustaviti se vladnemu predlogu z vsemi sredstvi. Beckovo ministerstvo je doslej ob vsaki priliki dokazalo, da je nam Slovincem, zlasti štajerskim, ravno tako sovražno kakor Körberjeva vlada. V zadevi celjskega ljudskošolskega in gimnazijskega vprašanja kakor tudi v zadevi okrajnega zastopa nas Beck brezsravno za nos vodi. Kako se postopa pri sodnijskih imenovanjih, je dobro znano. Gradec dela z nami, kakor se mu zljubi, ne da bi Dunaj vmes posegel. Češki minister rojak Pacák se je kot zapnik Slovencev večkrat uprl vladnim krivicam, naperjenim zoper Slovence, pa je našel v Becku najhujšo oviro. In tej vladi naj štajerski Slovenci izrečejo zaupanje s tem, da nagodbo z Ogrji sprejmejo? Štajerski Slovenci tega ne moremo odobriti in se popolnoma strinjamo s Plojem, Roblekom in Ježovnikom, če skusijo sprejetje nagodbe onemogočiti. Da bodo Pišek, Roškar, dr. Benkovič in dr. Korošec drugače postopali, je tolmačiti le na ta način, ker jim narodnega čuta manjka in ker dobivajo od vlade zato v raznih oblikah nagrado, oziroma so jo že dobili. Korist Slovencev pa to ni. Če bi se pa niti na te razloge ne ozirali, dolžen je „Jugoslovanski klub“ bratskemu narodu Hrvatov, nasprotovati nagodbi z Ogrji, ker je ta zlasti za Hrvate zelo škodljiva v gospodarskem in narodnem oziru. Štajerski Slovenci, ki so zmiraj v sreči in nesreči čutili s Hrvati, bi že iz edinega tega razloga odobrili sklep Ploja, Robleka in Ježovnika, podpirati Hrvate v tem vprašanju. Da klerikalni poslanci tega razloga ne poznajo in le smešijo obupni boj hrvatskih poslancev v Pešti in na Dunaju, to je izdajstvo zoper hrvaško-slovensko pobratimstvo.

Nova železnica. Načelniki okrajnih zastopov Lonč, Marenberg in Ivnicca so dobili od železnišk. min. dovoljenje za pripravljala dela za železnico iz Vuzenice mimo Marenberga čez Radelj do stilpske, oziroma koflaške železnice.

Legar v celjski okolici se je zadnji čas zopet opasno razširil. In vendar se ne stori nič v njega omejitve. Šole so še vedno odprte in iz hiš bolnikov je promet ljudi neoviran.

Slovenske občine in okrajne zastope pozivlja „Domovina“, naj po vzgledu nemških občin in okr. zastopov, ki pridno pristopajo kot ustanovnice k „Schulvereinu“, pristopajo kot ustanovnice Ciril-Methodovi družbi. Mi se temu pozivu pridružujemo z željo, da ga vsaj premožnejše občine izpolnijo!

Na mariborskem nemško-slovenskem učiteljsku vladajo prav neverjetne razmere. Nemški in slovenski dijaki štrajkajo proti znamenemu vadniškemu učitelju Majcenu. Kakor se čuje, se bliža stavka koncu, ker so nemške dijakke baje že zadovoljili, med tem ko so slovenski dijaki ostali pri starem. Slovenski dijaki brez nemških tovaršev morajo seveda stavko opustiti in se zadovoljiti s tem, kar so imeli pred stavko. In ravno to je škandal!

Prošnja. Vse p. n. rodoljube, ki imajo kaj knjig na razpolago, prosimo, da blagovolijo katekere poslati v svrhu ustanovitve ljudske knjižnice pri Sv. Štefanu. Hvaležno se sprejemajo tudi denarni prispevki; s to prošnjo se obračamo zlasti na naše p. n. denarne zavode. Komur je na srcu blagor in izobrazba ljudstva, naj blagohotno upošteva to prošnjo. Prispevki naj se blagovolijo pošiljati na naslov: Pavel Flerè, nadučitelj, Sv. Štefan, p. Šmarje pri Jelšah.

Koroško.

„Korošec“. Zadnji teden je izšla prva številka težko pričakovanega koroškega naprednega lista „Korošec“. List stoji, kakor nam kaže njegov program, na odločno narodnem in gospodarskem stališču. Ako se list pri-

merno izpopolni, bo brezdvomno odločilno vplival na nadaljni razvoj koroškega Slovenstva. Napreden in odločno naroden list je naravnost življenskega pomena za koroške Slovence, tembolj, ker je „Mir“ zadnji čas malodane popolnoma zavozil v tir pravcatega narodnega indiferentizma. Priporočamo torej „Korošca“ vsem naprednim rodoljubom, ki jim je na srcu blagor koroških Slovencev. Le ako bo list vsestransko podprt, bo mogel uspešno vršiti svojo nalogo.

Primorsko.

Podružnica „N. D. O.“ se ustanovi tudi na Reki. Kakor se čuje, se je pričelo tudi že na Reki mogočno gibanje za ustanovitev podružnice „Narodne delavske organizacije.“ Vidi se, da to začetkom le lokalno tržaško gibanje zavzema res že prav velike dimenzije po vsem slovenskem jugu. Kaj sledi iz tega? Da je pač ogromna večina tržaškega in istrskega delavstva tudi odločno slovanskega mišljenja. Nedavno tega smo v „Našem Listu“ izrazili mnenje, da bi bil že skrajni čas, da socialna demokracija izpregleda, ako hoče biti kos občutni konkurenci „N. D. O.“ Narodni čut zatiranega naroda je etični moment, s katerim mora računati sleherna politična stranka. Za to naše skromno in blagohotno mnenje nas je „Rd. Prapor“ v eni zadnjih številk neumestno zavrnil, češ, saj smo vendar „nacionalni“ in nam mora biti potemtakem le ljubo, ako se socialna demokracija ne „spametuje“. Ali z „Rd. Praporjem“ res ni več mogoča nobena stvarna beseda? Ne glede na to izjavljamo odkrito, da smatramo ravno socialno demokracijo za naravno delavsko zastopnico, vsekakor pa le dotlej, dokler ne pozabi svoje misije kot zaščitnice zatiranih tudi v narodnem oziru! Nismo nikakor udani predsodkom o internacijonalizmu, smo pa v kljub temu mnenja, da internacijonalizem nikakor in na noben način ne zabranjuje, če ne negovati pa vsaj varovati etični narodni čut slovanskega delavstva. Pač pa bi bil tudi enkrat čas, da nastopi socialna demokracija z odkrito besedo proti italijanskemu šovinizmu! Kaj takega do sedaj žal še nismo doživeli. Naj se potem ne čudi, ako slovansko delavstvo nastopa — izven socialne demokracije. Ako se ta stranka noče in noče prilagoditi razmeram, ni potem nič čudnega, ako gredo preko nje kolesa — N. D. O. To poslednje pa je dejstvo, ki ga socialna demokracija pač ne bo mogla več dolgo tajiti.

Kranjsko.

Trikrat prečrtana ničla! Na obč. zboru „Kmetске zveze“ v Vel. Laščah sta poslanec Jaklič in posl. dr. Krek zaigrala overturo deželnozbornim volitvam. Slaba, a drzna muzikanta! Zbujala sta krohot, prav kakor debeli piveci muzikanti Trudringerji v hotelu „Union“ v Ljubljani. Učitelj Jaklič, torej uradnik, je pritrjeval brezstidni interpelaciji tovariša Gostinčarja, ki je psoval vse slovenske sodnike; učitelj Jaklič, torej uradnik, je očital slovenskim sodnikom sploh, da nimajo nič smisla za ljudstvo, da so brez ljubezni do naroda in da so lenuhi! In ta značajni učitelj, nekdanji liberalni pisatelj „Ljublj. Zvona“, danes zagrizen klerikalec, se je drznil očitati posl. Hribarju neznačajnost. Duhoviti dr. Krek pa je pripovedoval storije o narobe oblečenih hlačah in o neki punici v Ameriki, ki je imela belega in črnega nezakončeka. Strašna duhovitost! Celo kmetje so se ji bučno krohotali. Končno pa se je tudi dr. Krek spravil na posl. Hribarja ter ga uničil takole: „Hribar je trikrat prečrtana ničla v parlamentu in če bo še nekaj časa na Dunaju, bo še ta ničla izginila, kakor kafa.“ A glej, nihče se ni zasmel tej silni duhovitosti. Saj so pač kmetje razsodnejši, kot ti poslanci. „Ničel“, trikrat prečrtanih ničel“ vendar ni treba ubijati vesoljnemu klerikalnemu časopisju in vsem klerikalnim poslancem? Kakšen krik in hrup dela vsa klerikalna stranka že zdaj, ko je posl. Hribar baje le „ničla!“ Kakšnega bi delali, če bi bil posl. H. vsaj ponižna

Odstavljen. Zanimiv razpor se je pojavil v bavarski vasi Oberammergau, kjer predstavljajo vsako leto o Veliki noči Kristusovo trpljenje. Postavljeno imajo nalašč za to gledališče. Že mnogo let sem je vodil te predstave neki Gvidon Lang, ki je igral tudi glavno ulogo, namreč Kristusa. Lansko leto so ga naprednjaki kandidirali v deželni zbor bavarski. To je bil pa hud pregrešek, ki je imel zato tudi zle posledice. Langa so letos izobčili iz pripravljalnega odbora za pasijonske igre. Kot napredni kandidat ni več vreden predstavljati Kristusa. Liberalci ne sme Kristusa niti glumiti!

Listnica uredništva. G. g. prof. T., dr. H., P. M. Čuden slučaj! Vsi trije blagovolite vprašati isto: ali je resnica, da prenehamo izdajati „Naš list“. Odgovorjamo torej: Ni resnica. „Naš list“ bo izhajal dalje, ker je neodvisen političen list prav danes sila potreben, ko dviga klerikalizem toli ošabno svojo glavo in ko je treba klicati vse napredne elemente v Sloveniji na skupno delo. „Naš list“ ima lepo število somišljenikov, želeli pa je v interesu naše domovine, da bi jih imel še več! Zato ga blagovolite podpirati in širiti. Na zdar!

V najem se oddajo
pripravni prostori za trgovino
v malem mestu, na lepem prostoru.
Več pove upravništvo „Našega Lista“.

Ne kupujte božičnih daril
preden niste videli mojega kataloga. Dobite ga zastonj in poštne prosto od razpošiljalnice
Henr. Weiss, Dunaj XIV/3., Sechshauserstr. 5.

Zakonito zavarovano. Vsako ponarejanje kaznjivo.

Edino pravi je le
Thierry-jev balzam
z zeleno znamko z nuno.
12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.—.

Thierry-jevo centifolijsko mazilo
za vse še tako zastarane rane, vnetja, poškodbe itd. 2 lončka K 3.60.
Razpošilja le proti predplači ali po povzetju.
Obe ti dva domači sredstvi sta kot najboljši splošno znani in svetovno slavni.
Naročila je nasloviti na
Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogiški Slatini.
Dobiva se skoro v vseh lekarnah. Brošure s tisoči zahvalnih pism zastonj in franko.

Pozornost vzbujajoča novost!
Poceni!
Na vsako sprehodno palico se lahko natakne
Daljnogled — 50 kratno povečanje.
Pošilja po povzetju: **Henrik Weiss, Dunaj, XIV/3., Sechshauserstrasse 5/23.** Naročite takoj to Vas bo razveselilo!

Steckenpferd-Lilijino mlečno milo
Bergmann & Co., Brazdane in Dečin ob Labi
je in ostane glasom vsak dan dohajajočih priznalnic najuspešnejše izmed vseh medicinskih mil zoper pege, kakor tudi v dosego in ohranitev nežne, mehke kože in rožne polti. Na prodaj komad po 80 vinarjev v vseh lekarnah, drogerijah, trgovinah s parfumerijami in milom in v brivnicah.

Brezskrbno
družinsko srečo garantira najvažnejša knjiga o preoblagodarjenju z otroci. Z nad tisoč zahval. pismi pošilja diskretno proti 90 v. v avstr. poštah znamkah ga. A. Kaupa, Berlin S. W. 296
Lindenstrasse. 50.

Anton Müller, vinotržec, Domžale
(Kranjsko)
Priporoča izborna zalogo vsakovrstnih novih in starih vin v sodih in steklenicah

Registriran vzorec. **Bajna iluzija!** Oblastveno varovano.

Najlepši kras božičnega drevesca,
ki bi ga ne smela pogrešati nobena krščanska družina, je moje izboljšano
briljantno angel. zvonilo za božično drevo št. 1
popolnoma iz kovine s 5 pozlač. angelci, 30 cm visoko. **Garantira se za funkcioniranje.**

Pritrdi se lahko takoj na največje ali na najmanjše drevo s preprostim nasajenjem. Postavljeno na mizo se rabi lahko tudi za namizno zvonilo. Postavljeno na toplo peč funkcionira tudi brez prižganih sveč.

Gorki zrak treh prižganih sveč vrti gonilno kolo, nanje pritrjeni izboljšani jekleni betički pa udarjajo na troje zvoncev in blagozvočno, srebrno-čisto zvonjenje zadoni, mlado in staro prestavljajoč v božično blaženost. Kos stane s kartonom in navodilom vred K 1.50.

3 kosi K 4.25, 4 kosi K 5.50, 6 kosov 8 K, 9 kosov 12 K, 12 kosov 15 K, 24 kosov 29 K, 36 kosov K 43.50, 50 kosov K 58.—, 100 kosov K 112.—.

Št. 2. Ravnotisto angelsko zvonilo za božično drevesce, izvršeno veleelegantno in posebno fino ponikljano, s sukanimi stebriči za zvonce in 3 prekrasno žarečimi srebrnimi lametastimi rožami, ki potem, ko so prižgane sveče, prekrasno odsevajo, kos s kartonom in navodilom vred 2 K.

3 kosi K 5.50, 4 kosi K 7.25, 6 kosov K 10.50, 9 kosov K 15.50, 12 kosov K 20.25, 24 kosov K 39.50, 36 kosov K 57.50, 50 kosov K 77.50, 100 kosov K 150

Najnovejši stekl. nakit za božično drevesce.
12 kosov sort., skrbno zaviti v karton, po velik. in izvršitvi po K —40, —60, —70, —80, 1.—, 1.20, 1.50, 2.—, 6 kos. v kartonu, po velik. in izvršitvi po K —75, —90, 1.—, 1.20. Lametta, angeljski lasci, srebrni ali zlati, kuvert K —10, žica za orehe 100 kosov K —20, vežice iz stekl. kroglic, 1 in pol do 2 metra dolge, po velik. kroglic K —90, —95, 1.20, 1.40. Svečice 24 kosov v kartonu K —50, večje, 15 kosov v kartonu K —58, držajci za sveče, tucat K —50.

Božična nagrada. Vsak p. n. kupec, ki od 1. sept. do 30. nov. pismeno naenkrat naroči za najmanj 40 K blaga, dobi zastonj za božično nagrado alarmno budilko št. 4343 s po noči svetlečim se kazalnikom in pa koledar za l. 1908.
Zamena dovoljena ali denar nazaj, torej brez rizika!
Pošilja se po povzetju ali denar naprej. Najpripravnije se naroča na odrezku pošne nakaznice. Neobhodno je potrebno, da se pri naročitvi opomni, ali naj se pošlje blago po povzetju ali če je denar odposlan po nakaznici. Tudi je v korist vsakemu naročitelju, da naroči, čim le mogoče, blago že pred 15. decembrom, ker pošta po 15. decembru zaradi hudega navala ne more dostavljati tako hitro, kakor ob navadnem času. — Naslavljajte naročbe zatorej pravočasno na naslov:
Prva tvornica za ure v Mostu, Jan Konrad & c. in kr. dv. dobav. v Mostu št. 1945 na Češkem.
Zahtevajte moj najnovejši glavni katalog s 3000 slikami, ki vam ga takoj pošljem zastonj in poštne prosto.

5 kron
pristna Roskopf patentna remontoirka na sidro švicarskega sist. z masivnim solidnim švic. kolesjem na sidro in zaščito za gonilno vzmet, pristnionikli. okrožje z varstv. plombo in šarnirskim pokrovom, ovalnim robom, 36 ur idoča (ne gre samo 12 ur), okrašen in pozlač. kazalci, najnatančnejše reguliranje in 3letni garancijski list, kom. 5 K, 3 kom. 14 K. Ssekundnim kazalcem 6 K, 3 kosi 17 K.
Bogata izbira v mojem g. avnem katalogu.

Št. 7223. Denarnica iz enega kosa, svetlorjava, safian, mnogo prostora za drobiž, 4 predeli, notranja zapora na vzmet, niklj. zunanja zapora, 9 cm dolg, 6 cm šir. K 1.50.
Št. 7202. Cena dobra denarnica iz enega kosa modrečnega, gladkega usnja zrazena, 1a zaklopci iz govedine, 4 predeli in vizitje, 3 zapore, 9 cm dol., 6 cm šir. K 1.35. Boljše denarnice po K 1.85, 2.10, 2.80, 3.10, 3.50, 3.80, 4.20, in više.
Prosím, zahtevajte katalog.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Ustanovljena leta 1882 **v Ljubljani** **Ustanovljena leta 1882**
Podrejena skoncaciji „Zadružne zveze“ v Celju
na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po
Poštno-hraniln. urada št. 828.406. **4 1/2%** Telefon št. 185.
brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.
Uradne ure od 8. do 12. in od 3. do 4. ure popoldne.
Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Stanje hranilnih vlog K 11,060.929.20	Upravno premoženje kmetske posojilnice 31. dec. 1906 K 11,325.728.62.	Denarni promet K 50,486.935.14
---	---	--

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.
Posojuje na zemljišča po 5 1/4% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po 5 1/4% brez amortizacije; na menice po 6%. Posojilnica pa sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

C. in kr. dvorni založnik Papežev dvorni založnik

lekarnar Piccoli Ljubljana

Dunajska cesta (lekarna pri angelju)

opetovano odlikovan, priporoča nastopne preizkušene izdelke:

Malinov sirup, najskrbneje prirejen iz aromatiških gorskih malin, je izredno čist izdelek, neprekosljive kakovosti, pomešan z vodo da prijetno in žejo gasečo pijačo. Steklenica 1 kg sterilizirana, velja K 1-50, 1/2 kg steklenica K —90, poštni zavoj, netto 3 kg, franko za vojna in poština K 5-60. Razpošilja se tudi v sodčih po 10, 20, 40 in več kg.

Železnato vino vsebuje za slabokrvne in nerovne osebe, blede in slabotne otroke lahko prebavljiv želez. izdelek. 1/2 lit. stekl. 2 K.

Tinktura za želodec je želodca krepi, tek vzbujajoče, prebavo in odprtje telesa pospešujoče sredstvo. 1 st. 20 v.

Naročila se točno izvrše proti povzetju.

„BIBE“

brezalkoholna pijača iz sadnega soka. Pomešana z vodo da prijetno, žejo gasečo ter redilno in za prebavne organe zdravo pijačo. Steklenica 1 K.

Tiskarna knjig in umetnin
A. Slatnar v Kamniku
se priporoča za vsakovrstna v njeno stroko spajajoča naročila. Izvršitev lična. Cene zmerne.

„Monika“

se imenuje z vso pravico kraljica vseh punčk. Ta krasna bebe-punčka je najlepše božično darilo in povzroči pri obdarovanem otroku radosten vsklik presenečenja. Bebe-punčka „Monika“ ima krasno glavo, sprelepimi lasmi, in je kakor imenitna dama oblečena v čipke in svilo. Modern klobuk, spodnja obleka in čevlji izpopolnjujejo čudovito opravo te punčke. Krasne oči male dame „Monika“ se premičejo, tako tudi njene roke in noge. A kljub temu nam je mogoče, to čudovito punčko, dokler je še kaj male zaloge, pošiljati po sledečih izredno nizkih cenah:

velikost 1	K 3—
2	4-60
3	6-80
4	8-50
krasotna velikost	10-20

Dobiva se po povzetju pri razpošiljalnici **Henrik Weiss, Dunaj, XIV/3, Sechshausenstrasse 5/N.**

Se „Zvezdna cikorija“

iz Prve jugoslovanske tovarne za kavine surogate v Ljubljani

je pravi slovenski izdelek!

MARIBOR • Karčovin 138
IVAN LAMPRECHT ML.

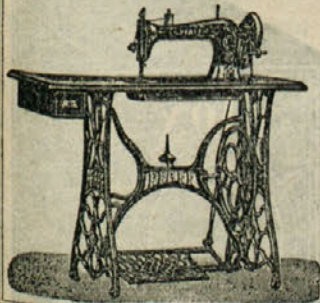
Zavod svetlobnega slikateljstva in tovarna teh potrebščin se priporoča za izdelovanje slik in vseh mogočih fotografskih potrebščin posebno se opozarja na svetlobno občutljive plošče v korist družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Najboljše delo, delu primerna cena!

Svoji k svojim!

Zahtevajte cenik!

PFAFF šivalni stroji so najboljši

za družinsko uporabo. Šivajo, krpajo in vezejo. Neprekosljivi za obrtne namene, šivajo naprej in nazaj.
! Kroglasto ležišče !
Glavni zastopnik
Fr. Tschinkel
Ljubljana • Kočevje
Mestni trg 9. v gradu. 56

Žene!

Ako trpite na zastajanju krvi ali na podobnih boleznih, pišite pod naslovom: P. Ziervas, Kalk 245 pr-Köln ob Renu.

Nekaj izmed več sto zahvalnih pisem:

Gospa B. v W. piše: „Najtoplejša zahvala, Vaše sredstvo je učinkovalo že po 5 dneh.“

Gospa L. v M. piše: „Vaše izvrstno sredstvo bom vsakomur priporočala, ga meni ne sme nikdar zmanjkati.“

Arhitekt S. v M. piše: „Za izvrstno in točno postrežbo moji ženi se Vam iskreno zahvaljujem. Učinek se je pokazal že po 3 dnevni uporabi popolnoma in vse se je izvršilo brez bolečin.“

Proti vposlatvi 1 marke (K 1-20, tudi v znamkah) razpošiljam knjigo: „Motenje perijode“ (Die Störungen der Periode) od dr. med. Lewis. Prospekt zastoj, poštino je plačati.

„Lira-kolesa“

Najboljši izdelek

Najnižje cene

3 letno jamstvo. Pošlje se takoj na poskušnjo. Colnine prosto od avstr. razpošiljalnice. Cenik zastoj. Zastopniki se iščejo.

Rihard Ladewig, Prenzlau

(prov. Brandenburg), poštni predal št. 235.

Podružnica v Spljetu

Delniška glavica:
2.000.000 K

Rentni davek plačuje banka sama.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani

obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun od dne vloge do dne vzdiga

po **4 1/2 %**

Sprejema zglasila za subskripcijo deležev „Hotelske družbe z o. z. Triglav“ po K 500—, 1.000—, 5.000— in 10.000—.

Podružnica v Celovcu

Res. fond:

200.000 K

Rentni davek plačuje banka sama.

Modna trgovina Pavel Magdič, Ljubljana, Prešernove ulice 7.

Priporoča:

Svilnato blago, baržuni, pliši in tenoče.
Čipkasto blago, pajčolani, čipkasti ovratniki, čipke, vložki, svileni vezeni.

Jabots, Fichus, damski ovratniki in kravate.

Svilnati in baržunasti trakovi, Pozamenterija, porte in žnore, resice, krepince in žnore za tapetnike.

Krepi in flori za žalovanje.

Zlate in srebrne resice, čipke in žnore.

Serpe iz svile, čipk in volne.

Nogavice za dame, dekleta in otroke.

Jopice, hlače, otročje perilo in odeje za vozičke.

Oprava za novorojenčke, posteljne podloge iz kavčuka.

Sukanec za šivanje, pletenje in vezenje.

Gumbi in različne igle.

Priporoča:

Različne podloge in potrebščine za krojače in šivilje.

Idrijske čipke, vezene čipke in vložki.

Pajčolani za neveste, mirtovi vencil.

Damsko perilo, spodnja krila, predpasniki in kopalne obleke.

Modrei in potrebščine za modree.

Glave rokavice in rokavice za uniformirance, platene, letne in zimске rokavice.

Kopalno perilo, dišave, milo in ustna voda.

Krtače za obleko, glavo in zobe.

Razna narodna pletena in vezena ročna dela.

Priporoča:

Srajce za gospode in dečke, spodnje hlače, ovratniki, zapastnice, naprsnike in žepne rute.

Pravo Jagrovo normalno perilo, tricot srajce, jopice in hlače.

Mrežaste in potne jopice, srajce, čepice in pasovi za šport.

Nogavice, naramnice, odeje in blazine za potovanje.

Kravate, gumbi za manšete.

Za lovce: telovniki, nogavice, rokavice, dokolenice, Ogrevanci za kolena, meča, prsi, hrbet, trebuh in glavo.

Nahrtniki, ovratni robci.

Narodni trakovi in zastave, narodne čepice, torbice in drugi domači narodni izdelki itd.

Gospod! Berite novice, ker so za Vas važne in koristne.

Jaz razpošiljam po povzetju od K 12:50 jedno krasno dobro in moderno opravo, katera obstoji iz sledečih stvari: jedna fina bela ali barvasta srajca št. 2 — jedne dobre spodnje hlače, jedna lepa spalna srajca, 1 ovratnik po želji, 1 krasno kravato, 1 par trpežnih nogavic, 1 močno brisalico, 1 izvrstne naramnice, 3 dobre žepne rute, vse v eni škatulji lepo aranžirano.

Razpošiljam z obratno pošto. Kar ne ugaja, vrnem denar nazaj.

Fran Čuden

v Ljubljani v Prešernovih ulicah

- Urar -

Delničar tovarniške družbe „UNION“ za izdelovanje najboljših ur v Švici

Trgovec z zlatino in srebrnino. Ekspert. Ceniki zastoj in poštnine prosti. Kot zanesljivo uro priporočam posebno „Union“.

Schneider & Verovšek

Trgovina z železnino in stroji na debelo in na drobno.

Ljubljana, Dunajska cesta 16

priporoča se za dobavo železnine vse vrste, zlasti: orodje, stroje in motorje za roko-delce, okove vse vrste za stavbe in pohištvo, traverze, cement itd. Opozorjava na Nitro in točno postrežbo! Nizke cene!

Jos. Rojina v Ljubljani
v Šelenburgovih ulicah št. 5

priporoča

elegantne obleke po meri

iz pristnega angleškega blaga.

Priporoča svojo zalogo izgotovljenih oblek, plaščev iz tirol. nepremočljivega lodna. Najsolid. postrežba.

Anton Turk

knjigovec in založnik v Ljubljani na Dunajski cesti

priporoča:

Kubična knjiga ali hitri računar za trgovce z lesom (na staro mero) K 3:20, s poštnino 10 v. več.

Kubična računica (II. natis) cena 1 K, po pošti 10 v. več.

Nova kubična knjiga ali hitri računar za trgovce z lesom, po novi decimalni ali meterski meri. V platno vezana 5 K, po pošti 20 vin. več.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zob-čistilno sredstvo!

SEYDLIN Izdelovatelj O. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Slovinci spominjajte se podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi!

Veronika Kenda

Ljubljana, Dunajska cesta 20

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin

Glavna zaloga Jos. Petričevih zvezkov

Oglejte si največjo zalogo **poljedelskih strojev**, slamoreznic, čistilnic, mlatilnic, gepelnov in preš za grozdje in sadje, štedilnikov, peči, železnih nagrobnih križev itd. pri

FR. STUPICA v LJUBLJANI na Marije Terezije cesti št. 1 in na Valvazorjevem trgu 6, nasproti Križanske cerkve.

Ravnoram zamorete kupiti vsak čas po najnižjih cenah traverze, železniške šine, cement in vse druge stavbne potrebščine, razno orodje, sesalke za vodo, vino in gnojnico, vseh vrst tehtnice in uteži in vse druge v železninsko stroko spadajoče predmete.

Velika zaloga zlatih in srebnih žepnih ur, stenskih ur, vsakovrstnih optičnih predmetov. Zlatnine in srebrnine. Cene nizke.

Genovniki zastoj in franko.

Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg

Julija Štor

v Prešernovih ulicah št. 5. poleg Mestne hišnice

Največja zaloga moških, ženskih in otročjih čevljev iz najboljših tovarnen, domačih in tujih. Turistom priporoča pristne gejserske gorske čevlje

Zmerne cene. Solidna postrežba.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice

Največja izherna izgotovljene obleke za gospode, dame in otroke.

Drogerija ANTON KANC

Ljubljana, Židovske ulice 1.

priporoča: drogve, kemikalije, ustne vode in zobni prašek; redilne in posipalne moke za otroke, dišave, toaletne predmete, fotografske aparate in potrebščine, obvezila sredstva za desinfekcijo, pase in voske za tla, čaj, rum, konjak, mineralne vode in soli za kopel. Zaloga karbida.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.

Kupuje vsakovrstna zelišča (rože) semena, korenine, cvetje, lubje itd.

Priporočajte povsod

„Naš List“

— Ustanovljeno leta 1832. —

Priznano najboljšo **oljnate barve** zmlate s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.

Prodaja na debelo. Prodaja na drobno.

„Flox“

je fotografski aparat, s katerim lahko fotografira vsakdo brez da bi se prej kaj učil. S tem aparatom se napravljajo podobe v velikosti 5x7 cm in stane eleganten s kompletno opremo in navo dilm samo K 6.—. Razpošilja po povzetju H. Weiss, Dunaj, XIV/3. Sechshausstrasse 5/110.